

بازیکنان تیم ملی فوتبال آرژانتین در حال جشن گرفتن پس از پیروزی در فینال جام جهانی فوتبال ۱۹۸۶ در مکزیک.

میانه میدان «ماتزولا» بازیکن کهنه‌کار باشگاه اینتر با سابقه پوشیدن پیراهن نراتزوری برای بیش از ۴۰۰ مرتبه را در اختیار داشت. دیگر گزینه نیز کسی نبود جز «ریورا» ستاره میلان و فاتح توپ طلای سال ۱۹۶۹. والکارجی اما برای نخستین دیدار، تصمیم خود را از مدت‌ها پیش گرفته بود و به این ترتیب «ماتزولا» به عنوان شخصیتی کمی محافظه‌کارتر از «ریورا»، در ترکیب اصلی برابر تیم ملی سوئد به میدان رفت. دیداری که آتزوری با تک گل «دومنگینی» در آن به برتری رسید و ریورا نیز تا پایان ۹۰ دقیقه کار را از روی نیمکت دنبال کرد.

حریف دوم ایتالیا تیم ملی اروگوئه بود؛ آبی‌پوشانی که در دیدار نخست خود برابر رژیم اشغالگر قدس با دو گل به برتری رسیدند تا دو تیم پیروز در دیدارهای روز نخست روبه‌روی هم قرار بگیرند. ماتزولا باز هم ایتالیا را در این دیدار از سوت آغاز تا سوت پایان همراهی کرد. با توجه به پیروزی دو تیم در دیدار نخست، نتیجه تساوی برای هر دو تیم، نتیجه خوبی به حساب می‌آمد و همین نیز شد؛ در روزی که ریورا باز هم نیمکت‌نشین بود دیدار دو تیم بدون گل به پایان رسید.

با شکست اروگوئه برابر سوئد، ایتالیا در دیدار برابر رژیم اشغالگر قدس با یک تساوی هم از گروه صعود می‌کرد. دیداری که در آن سرانجام قرعه به نام ریورا خورد تا به میدان برود و در پایان با تساوی بدون گل خاتمه یافت تا لاجوردی‌پوشان با کسب یک پیروزی، دو تساوی و زدن تنها یک گل در سه مسابقه، جواز صعود از گروه را به دست آورند. در واقع والکارجی توانست با یک فوتبال مبتنی بر دفاع و استفاده از «کاتاناجیو»، تیمش را در گرمای مکزیک راهی مرحله حذفی کند اما چنین نمایش‌هایی قطعاً نمی‌توانست در ادامه راه چاره‌ساز باشد. ضمن اینکه آمار گلزنی لاجوردی‌پوشان به هیچ وجه قابل قبول نبود. در همان حین والکارجی برای بهبود شرایط تیم راه‌حلی به ذهنش خطور کرد و تصمیم گرفت از ویژگی‌های ماتزولا و ریورا به صورت تلفیقی بهره ببرد. این درست زمان فرارسیدن سبک «استافتا» بود. به این ترتیب که ماتزولا در ترکیب ابتدایی به میدان می‌رفت و با تعویض او ریورا در بین دو نیمه راهی مستطیل سبز می‌شد. با این کار، هر دو بازیکن به یک اندازه در زمین به ایفای نقش می‌پرداختند؛ ماتزولا در نیمه نخست به تیم در فاز دفاعی یاری می‌رساند و با خستگی تیم حریف، ریورا برای بهره‌برداری مشغول هنرنمایی می‌شد. این تصمیم روی کاغذ تصمیم هوشمندانه‌ای به نظر می‌رسید اما باید در میدان هم مورد آزمون قرار می‌گرفت. هر چند هر دو بازیکن چندان از این ایده استقبال نکردند اما والکارجی در نهایت تصمیمی را اتخاذ کرد که در صورت موفقیت، یک قهرمان لقب می‌گرفت و در صورت شکست، تیرهای تند انتقادات به شکلی مرگبار به سمتش شلیک می‌شد. برنامه‌ای که در مرحله یک‌چهارم نهایی و در دیدار برابر مکزیک میزبان، به ورطه آزمون گذاشته شد.

مکزیک در گروه نخست با شوروی هم امتیاز بود و تفاضل گل برابر دو تیم، باعث شد تکلیف تیم نخست و تیم دوم با قرعه مشخص شود. طبق قرعه، شوروی به عنوان تیم نخست، حریف اروگوئه و مکزیک میزبان به عنوان تیم دوم، رقیب ایتالیا نام گرفت. طبق برنامه تیم‌های مکزیک و ایتالیا باید در ورزشگاه «تولوکا» مقابل هم صف‌آرایی می‌کردند. هواداران میزبان به این مسأله اعتراض داشتند ولی برنامه قابل تغییر نبود.

در دیگر دیدار نیز دو تیم ملی شوروی و اروگوئه در ورزشگاه بزرگ آزتکا در برابر دیدگان کمتر از هزار تماشاگر، به میدان رفتند. جایی که اروگوئه در وقت‌های اضافی برابر رقیب قدرتمندش به برتری رسید.

به تولوکا بازگردیم؛ به استادیومی با حضور ۲۶۸۵۱ نفر

که برای تماشای دیدار مکزیک برابر ایتالیا پا به ورزشگاه گذاشته بودند. با گذشت تنها ۱۳ دقیقه از شروع مسابقه، «گونزالز» با یک ضربه بیرون پای راست، میزبان را پیش انداخت. مکزیک‌ها پس از این گل به حملات خود ادامه دادند و «آلبرتوسی» سنگربان آتزوری در چند صحنه دروازه تیمش را نجات داد. ۱۲ دقیقه بعد از گل نخست مسابقه، «ریوا» در محوطه جریمه توپ را به دومنگینی رساند و دومنگینی تصمیم گرفت توپ را برای هم‌تیمی‌اش ارسال کند. «گوزمان» مدافع مکزیک به سمت توپ تکل زد تا ارسال کوتاه ایتالیایی‌ها را قطع کند اما به اشتباه دروازه خودی را گشود تا کار به تساوی کشیده شود.

با این گل، اعتماد به نفس به اردوی لاجوردی‌پوشان بازگشت و به لطف همین انرژی، ایتالیایی‌ها به حملات دامنه‌دار خود ادامه دادند و حتی چیزی نمانده بود که شوت از راه دور «ماتزولا»، سنگربان مکزیک و میزبان را حسابی به دردرس بیندازد.

در نیمه دوم، طبق برنامه، ریورا جانشین ماتزولا شد تا ریورا را در خط حمله آتزوری تغذیه کند. اتفاقی که خیلی زودتر از حد تصور تحقق یافت و ریورا با یک ارسال از جناح چپ، ریورا را در موقعیت طلایی قرار داد اما ضربه سر مهاجم کالیاری، توسط دروازه‌بان مکزیک مهار شد. در ادامه بازی و در حالی‌که بیش از یک ساعت از زمان دیدار گذشته بود، ریورا در یک فرصت مناسب دیگر، ریورا را در نزدیکی محوطه جریمه رقیب صاحب توپ و موقعیت کرد تا مهاجم آتزوری روی این پاس با یک حرکت خوب و یک ضربه دقیق، سرانجام در جام جهانی پایش به گلزنی باز شود.

قمار بزرگ والکارجی جواب داده و با به میدان آمدن ریورا، خط حمله ایتالیا جان تازه‌ای گرفته بود. بازی به ۲۰ دقیقه پایانی‌اش رسید و این‌بار نوبت ریورا بود تا مزد بازی خویش را با زدن یک گل بگیرد. با این گل تمام بازیکنان ایتالیا غرق در شادی شدند و مکزیک‌ها چاره‌ای جز نشان دادن پرچم سفید به رقیب، پیش روی خود نمی‌دیدند اما

آلمان غربی در یک چهارم برابر انگلیس قرار گرفت؛ تیمی که چهار سال قبل مقابلش در فینال جام جهانی شکست خورده بود. بنابراین همه می‌دانستند که ژرمن‌ها به این جدال به چشم یک فرصت مناسب جهت گرفتن انتقام می‌نگرند و امیدوارند مدافع عنوان قهرمانی را از دور رقابت‌ها حذف کنند.		

این پایان کار نبود؛ با روحیه پایین بازیکنان مکزیک، ایتالیا فرصت را برای زدن گل چهارم نیز مناسب دید. ریوا در دقیقه ۷۶ توانست با عبور از دروازه‌بان، توپ را برای چهارمین بار از خط دروازه تیم میزبان عبور دهد تا شاگردان والکارجی با اقتدار پا به مرحله نیمه نهایی بگذارند.

آلمان غربی در جام جهانی مکزیک با تیم‌های ملی پرو، بلغارستان و مراکش در یک گروه قرار داشت. تیمی که بازوبند کاپیتانی‌اش بر دستان «اووه زیلر» خودنمایی می‌کرد و با ستارگانی همچون «سپ مایر»، «بکن باوئر» و «گرد مولر» پا به مکزیک گذاشته بود. تیمی که همگان می‌دانستند با حضور زوج «زیلر – مولر» در خط حمله، برخلاف تیم ملی ایتالیا، هیچ مشکلی در امر گلزنی نخواهد داشت.

آلمان غربی در نخستین دیدار خود به مصاف مراکش

بازیکنان تیم ملی فوتبال آرژانتین در حال جشن گرفتن پس از پیروزی در فینال جام جهانی فوتبال ۱۹۸۶ در مکزیک.

رفت؛ ژرمن‌ها با اینکه با یک گل از رقیب عقب افتادند اما در ادامه با گل‌های زیلر و مولر به بازی برگشتند و به عنوان تیم پیروز میدان را ترک کردند. در دومین دیدار هم برابر بلغارستان ابتدا در دقیقه ۱۲ عقب افتادند ولی «راینهارد لیبودا» به سرعت کار را به تساوی کشاند و بعد مولر گل برتری را به ثمر رساند. کاری که در نیمه دوم نیز تکرار کرد. در ادامه زیلر نتیجه را به ۴ بر یک تغییر داد و بمب‌افکن توانست با کامل کردن هت‌تریک خود، تیمش را به گل پنجم برساند. در دیدار پایانی گروه و تقابل با تیم ملی پرو نیز مانشافت باز هم با هت‌تریک مولر، پیروزی را به آغوش کشید.

حالا قطعاً متوجه شده‌اید که تیم‌های ملی آلمان غربی و ایتالیا با چه اختلاف‌هایی و چه مسیر متفاوتی از گروه خود در جام جهانی صعود کردند؛ ایتالیا با یک گل و قدرت دفاعی بالا و در طرف دیگر آلمان غربی با ده گل زده و درخشش مولر و با زدن هفت گل!

آلمان غربی در یک چهارم برابر انگلیس قرار گرفت؛ تیمی که چهار سال قبل مقابلش در فینال جام جهانی شکست خورده بود. بنابراین همه می‌دانستند که ژرمن‌ها به این جدال به چشم یک فرصت مناسب جهت گرفتن انتقام می‌نگرند و امیدوارند مدافع عنوان قهرمانی را از دور رقابت‌ها حذف کنند. با این حال «سه‌شیر» کار را با خیالی آسوده و اعتماد به نفسی مثال‌زدنی شروع کرد. پیروزی برابر تیم‌های ملی رومانی و چکسلواکی این باور را در ذهنشان ایجاد کرده بود که آنها توانایی دفاع از عنوان قهرمانی خود را در مکزیک دارند. «هلموت شون» در این دیدار تصمیم گرفت «بکن‌باوئر» را مأمور مهار «بابی چارلتون» کند و همین تصمیم بود که انگلیس را به دردرس انداخت. ضمن اینکه آنها در کمال ناباوری «گوردون بنکس» دروازه‌بان افسانه‌ای‌شان را نیز چند ساعت پیش از شروع بازی از دست دادند. بنکس پس از نمایش درخشان در مرحله گروهی که با خوردن تنها یک گل در دیدار برابر برزیل و خلقِ «مهار قرن» برابر ضربه سر پله همراه بود، به علت مسمومیت غذایی، دیدار برابر آلمان غربی را از دست داد تا «پیتر بووتی» گلر وقتِ باشگاه چلسی درون دروازه بایستد. بله؛ از دست دادن بنکس اتفاق تلخی محسوب می‌شد اما بووتی هم سنگربان دست‌وپا بسته‌ای نبود و انگلیسی‌ها نگرانی چندانی از این بابت نداشتند. تیمی که قدرت بالایی در خط حمله داشت. در نیمه نخست مسابقه، «کیث نیوتن» مدافع راست انگلیس نفوذی را انجام داد و توپ را به «آلن مالری» رساند تا او با یک ضربه مناسب، دروازه مایر را باز کند و انگلیس را پیش بیندازد. «سه‌شیر» توانست همین نتیجه را تا پایان نیمه اول حفظ و نیمه دوم را با برتری آغاز کند. علیرغم انرژی بیشتر آلمان در نیمه دوم اما این انگلیس بود که توانست یک بار دیگر به گل برسد؛ باز هم این نیوتن بود که روی گل انگلیسی‌ها تأثیر داشت. جایی که ارسال او با ضربه

«مارتین پیترز» وارد دروازه مایر شد. پس از این گل فشار حملات آلمان به طرز قابل توجهی افزایش یافت و خط دفاعی و هافبک انگلیس تحت شدیدترین آزمون‌ها قرار گرفت.

با نزدیک شدن به پایان مسابقه اما به مرور می‌شد خستگی را در ساق بازیکنان انگلیس دید، ستاره‌هایی که دیگر بازگشت به دفاع برایشان سخت‌تر از همیشه به نظر می‌رسید. در همان دقایق نیز دیگر «بابی چارلتون» یارای مهار «فرانس بکن‌باوئر» را نداشت و کم‌کم فضاهای خالی بسیاری در زمین مقابل آلمان‌ها قرار گرفت. دقیقه ۷۰ بود و انگلیس با دو گل از ژرمن‌ها پیش.

همه می‌دانستند در زمین چه شرایطی حکمفرما است؛ بکن‌باوئر از خستگی چارلتون استفاده می‌کرد و بر نفوذهایش می‌افزود. در یکی از همین نفوذها پس از پیشروی با توپ، یک ضربه محکم به سمت دروازه بووتی زد و تور دروازه انگلیس به لرزه در آمد. در ادامه رمزی به عنوان جانشین چارلتون پا به زمین گذاشت اما دیگر برای مهار قیصر خیلی دیر شده بود. جالب اینکه بسیاری هنوز هم «سر آلف رمزی» را برای تصمیم‌گیری دیرهنگام در خصوص تعویض چارلتون مورد شماتت قرار می‌دهند.

انگلیسی‌ها تا دقیقه ۸۰ با چنگ و دندان از دروازه خود دفاع می‌کردند و قصد نداشتند به ژرمن‌ها اجازه گلزنی بدهند ولی در حالی که دقیقه ۸۲ بازی شد، ارسال «اشنلینگر» با ضربه سر دقیق «زیلر» همراه شد، بووتی در مهار این ضربه ناکام ماند و نتیجه روی اسکوربورد به ۲–۲ تغییر یافت.

پس از این گل، هر دو تیم «احتیاط» را در دستور کار خود قرار دادند تا جایی که داور مسابقه به نشانه پایان وقت‌های قانونی در سوت خود دمید و کار به دو وقت اضافه ۱۵ دقیقه کشید. با گذشت تنها سه دقیقه از وقت اضافه، مولر با یک والی تماشایی توانست بووتی را برای مرتبه سوم مغلوب کند تا بازگشت و پروژه انتقام ژرمن‌ها برابر انگلیس تکمیل شود. با این پیروزی آلمان غربی راهی نیمه نهایی شد؛ جایی که تیم ملی ایتالیا انتظارش را می‌کشید.

تقابل آلمان غربی و ایتالیا، به معنای واقعی کلمه «رقابت بین دو تیم متفاوت» بود و تقابل «گرد مولر» به عنوان برترین گلزن جام تا آن لحظه با خط دفاعی مستحکم ایتالیا، نوید یک دیدار جذاب را به همه هواداران و فوتبال‌دوستان می‌داد تا هماگن منتظر نبرد دو سبک متفاوت فوتبال باشند.

ژرمن‌ها با برتری برابر انگلیس، با روحیه‌ای مضاعف به استقبال این جدال رفتند. حتی زیلر پیش از تقابل با آتزوری در گفت‌وگو با خبرنگاران گفت: «زمانی که شما تیم ملی انگلیس را شکست می‌دهید، یعنی می‌توانید هر تیم دیگری را نیز شکست دهید.»

ایتالیا دیدار را با همان سیستمِ استافتای خود شروع کرد؛ ماتزولا از ابتدا در ترکیب قرار گرفت و سپس ریورا در نیمه دوم جانشین او شد. در آن زمان هیچ‌کس از این خبر نداشت که تقابل ایتالیا و آلمان غربی قرار است به یکی از جذاب‌ترین مسابقات تاریخ فوتبال جهان تبدیل شود.

آن روز‌ها، همانند آنچه امروز در فوتبال فعلی شاهدش هستیم، هنوز «پول» به فوتبال پا نگذاشته بود و دو دیدار نیمه نهایی به شکل همزمان برگزار می‌شد. در «گوادالاراخا» تیم ملی برزیل به آسانی با برتری برابر اروگوئه راهی فینال شد و در دیدار همزمان در آزتکا، قهرمان اروپا و نایب قهرمان جهان به مصاف هم رفتند.

پس از گذشت هشت دقیقه از زمان مسابقه، «روبرتو بوینسنسیا» مهاجم تیم اینتر با زدن نخستین گل ملی‌اش، آتزوری را پیش انداخت. او با همکاری با ریوا توانست پشت محوطه جریمه آلمان، زودتر از بکن‌باوئر به توپ برسد و با یک ضربه پای چپ، دروازه مایر را باز کند. این گل می‌توانست آغاز یک آتشبازی در نیمه‌نهایی جام جهانی باشد اما ایتالیایی‌ها پس از باز کردن دروازه آلمان غربی، تصمیم به دفاع از اندوخته اندک‌شان گرفتند و سپر دفاعی‌شان را مقابل قلعه تشکیل دادند. هر چند این سیستم یک ضد فوتبال به حساب می‌آمد اما ایتالیایی‌ها به چیزی جز پیروزی نمی‌اندیشیدند.

آلمان غربی سرتاپا حمله شد اما دیوار دفاعی ایتالیا برابر دروازه آلبرتوسی، نفوذناپذیر به نظر می‌رسید. ژرمن‌ها در مرحله پیشین برابر انگلیس نیز ابتدا از رقیب عقب